

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 311/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., M., zastúpenej advokátkou JUDr. G. K., M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 20 S 6/2012-59 z 10. apríla 2012 o náhrade trov súdneho konania, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2012 doručená sťažnosť A. K., M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. G. K., M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) výrokom uznesenia Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 S 6/2012-59 z 10. apríla 2012 (ďalej aj „namietané uznesenie“) o náhrade trov súdneho konania.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom doručeným krajskému súdu 20. decembra 2011 podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) domáhala vyslovenia povinnosti orgánu verejnej moci konať a rozhodnúť. Krajský súd návrhu vyhovel a uložil namietaným uznesením odporcovi povinnosť konať a rozhodnúť o veci sťažovateľky v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti uznesenia a zároveň uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 396,61 €.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„... Sťažovateľka sa návrhom zo dňa 20. 12. 2011, podaným priamo v podateľni krajského súdu, domáhala konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy - Obvodného pozemkového úradu v Martine v reštitučnej veci. Predmetom reštitučného konania je nárok na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam podľa Zákona NR SR č. 503/2003 Z. z., uplatnený sťažovateľkou dňa 29. 12. 2004. Obvodný pozemkový úrad v Martine o nároku sťažovateľky do súčasnej doby právoplatne nerozhodol. Sťažovateľka pred podaním návrhu na súd vyčerpala všetky prostriedky, ktorých použitie jej umožňujú osobitné predpisy v súlade s ust. § 250t ods. (1) poslednej vety O. s. p. Sťažovateľka sťažnosťou napáda len výrok o trovách konania, nie meritórne rozhodnutie krajského súdu vo veci samej, nakoľko toto považuje v celom rozsahu za správne...

Krajský súd návrhu sťažovateľky vyhovel a uložil Obvodnému pozemkovému úradu v Martine povinnosť o uplatnenom reštitučnom nároku sťažovateľky konať a rozhodnúť v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti predmetného uznesenia. Zároveň uložil Obvodnému pozemkovému úradu v Martine povinnosť zaplatiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 396,61 EUR za tri úkony právnej služby do 30 dní od právoplatnosti uznesenia. V tejto časti sťažovateľka považuje rozhodnutie krajského súdu za právne nesprávne z nasledujúcich dôvodov:

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy je konaním, v ktorom musí byť účastník obligatórne zastúpený advokátom. Konanie je jednoinštančné a v občianskom

súdnom konaní nie je proti rozhodnutiu súdu prípustný žiadny opravný prostriedok, t. j. opravný prostriedok nie je prípustný ani proti výroku o trovách konania. Krajský súd v odôvodnení napádaného rozhodnutia hovorí, že o trovách konania rozhodol podľa ust. § 250t ods. (8) O. s. p. v spojení s ust. § 250k ods. (1) O. s. p., avšak sťažovateľka za trovy právneho zastúpenia v predmetnej právnej veci vynaložila sumu celkom vo výške 666,19 EUR za päť úkonov právnej služby, pričom trovy v takejto výške aj právna zástupkyňa navrhovateľky riadne vyčíslila a uplatnila. Krajský súd bez akéhokoľvek odôvodnenia sťažovateľke aj napriek tomu, že v merite veci bola plne úspešná, priznal len čiastočnú náhradu trov konania. Konkrétne jej nepriznal dva úkony právnej služby za písomné vyjadrenie na súd vo veci samej zo dňa 29. 02. 2012 podľa ust. § 14 ods. (1) písm. b) Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 127,16 EUR + režijný paušál vo výške 7,63 EUR a písomné vyjadrenie vo veci samej na základe výzvy súdu zo dňa 23. 03. 2012 podľa ust. § 14 ods. (1) písm. b) Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 127,16 EUR + režijný paušál vo výške 7,63 EUR...

Sťažovateľka poukazuje na tú skutočnosť, že krajský súd nijakým spôsobom neodôvodnil tú skutočnosť, že nepriznal sťažovateľke právo na náhradu trov konania za päť úkonov tak, ako si ich sťažovateľka uplatnila. Ak by chcel krajský súd aplikovať v prejednávanej právnej veci ustanovenie § 150 O. s. p., museli by na to existovať dôvody a muselo by sa jednať o výnimočný prípad. Sťažovateľka poukazuje zároveň na to, že je invalidnou dôchodkyňou od februára roku 1998, pričom invalidný dôchodok je jej jediným príjmom. V roku 2011 výška jej invalidného dôchodku predstavovala čiastku vo výške 325,40 EUR/mesačne a v roku 2012 výška jej invalidného dôchodku predstavuje čiastku vo výške 336,40 EUR/mesačne. Sťažovateľka je zároveň od 24. 04. 2006 aj občanom s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %. Podľa právneho názoru sťažovateľky je neprípustné, aby úspešný účastník súdneho konania nemal právo na náhradu trov konania od účastníka neúspešného aj s prihliadnutím na povahu sporu - a to nečinnosť orgánu verejnej správy v rozsahu viac ako sedem rokov. Účelom reštitučných zákonov mala byť náprava majetkových krívd, a nie vytváranie ďalšieho bezprávia len preto, že si poškodený občan dovoľí domáhať sa rozhodnutia súdu vo svoj prospech podľa platnej právnej úpravy o správnom súdnictve. Aj z krokov sťažovateľky pred podaním

návrhu na správny súd je zrejmé, že vec mienila riešiť predovšetkým mimosúdne. Keď sa však v správnom konaní pred správnym orgánom ochrany svojich práv nedomohla, obrátila sa na správny súd. Od sťažovateľky v tejto konkrétnej veci nemožno podľa jej presvedčenia spravodlivo požadovať, aby čo i len čiastočne hradila vzniknuté trovy konania za úkony účelne vykonané v súvislosti s obranou svojich práv a oprávnených záujmov...

Sťažovateľka si ďalej myslí, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu o trovách konania nespĺňa zákonom požadované náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. (2) O. s. p. Sťažovateľka sa domnieva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia čo do výroku o trovách konania nedáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky náhrady trov súdneho konania. Nie je v ňom zároveň dostatočne objasnený skutkový a právny základ rozhodnutia v časti náhrady trov súdneho konania.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o nej nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn.: 20 S/6/2012 porušil základné právo sťažovateľky A. K... na súdnu ochranu podľa Článku 46 ods. (1) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa Článku 6 ods. (1) prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 10. 04. 2012, sp. zn.: 20 S/6/2012-59, zrušuje vo výroku o náhrade trov súdneho konania a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.

3. A. K... priznáva právo na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 269,58 EUR (slovom: dvesto šesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) za dva úkony právnej služby á 127,16 EUR + dvakrát režijný paušál á 7,63 EUR (úkony právnej služby: 1/ príprava a prevzatie zastúpenia dňa 16. 05. 2012; 2/ sťažnosť zo dňa 17. 05. 2012), ktorú je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť na účet JUDr. G. K., advokátky so sídlom... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00,

II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom namietaného uznesenia krajského súdu o náhrade trov súdneho konania, pričom podstata jej argumentácie spočíva v tvrdení, že krajský súd nesprávne rozhodol o trovách konania, keď jej priznal náhradu len za tri úkony právnej služby, hoci si riadne uplatnila nárok na náhradu za päť úkonov právnej služby, pričom svoje rozhodnutie o priznaní len čiastočnej náhrady trov konania (sťažovateľka bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, pozn.) nijako neodôvodnil.

V nadväznosti na obsah sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že námietky sťažovateľky síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania krajského súdu o trovách konania, resp. ich výške, čo má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľku nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012).

Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť.

Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo svojej podstate sťažovateľka namieta, že krajský súd jej v rozpore so zákonom nepriznal náhradu za dva ďalšie úkony právnej služby, ktoré aj po započítaní režijného paušálu v konečnom dôsledku predstavujú sumu 269,58 €, o ktorú bola (mala byť) ukrátená namietaným rozhodnutím krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že napadnutý výrok uznesenia krajského súdu č. k. 20 S 6/2012-59 z 10. apríla 2012 je z hľadiska kritérií zákonnosti spochybniteľný, ale v danom prípade je nevyhnutné zohľadniť aj intenzitu namietaného porušenia zákona (jeho ústavnoprávny rozmer), ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Namietaná suma, o ktorú bola, resp. mala byť sťažovateľka ukrátená, zjavne nedosahuje ani trojnásobok minimálnej mzdy, teda sumy, ktorá je aj vo sfére všeobecného súdnictva považovaná za bagateľnú (pozri § 238 ods. 5 OSP, ktorý ustanovuje trojnásobok minimálnej mzdy ako podmienku prípustnosti dovolania proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu vo veciach týkajúcich sa peňažného plnenia).

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že ak sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytnutie ústavnoprávnej ochrany sťažovateľovi prichádza do úvahy len v celkom výnimočných prípadoch, v ktorých došlo k porušeniu základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu [intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011)]. Posudzovaná vec takúto intenzitu zjavne nedosahuje, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľky z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2012